Domus multiplex in qua stat

Vel p stantes ī domo/significant maiores in ecclesia: p stantes in atriis/minores. i. incipientes. Et nota q̃ est dom⁹ inferior. s. ecclesia militās: De qua Ps. Dñe dilexi decorē domus tuę. In q̃ statur p grē p seruationē seu p bonam p̃uersationē.

Ps. 25.

Ps. 83.

Itē dom⁹ superior/ecclesia triūphās: De q̃. s. Beati q̃ habitant in domo tua dñe. In qua statur p iugē p̃templationē vel p p̃tinuā fruitionē. Itē domus interior/mens vel cōscientia: De q̃ Mat. ix. a. Tolle lectū tuū et vade in domū tuā. In q̃ statur p sui p̃sideratione vel sollicitā discussionē. Itē domus exterior/caro: De q̃ Job. iiij. d. Qui habitant domos luteas. In q̃ statur p discretā castigationē: vt paulus. j. Cor. ix. d. Castigo corp⁹ meū ꝛc. Itē dom⁹ anterior/sacra scp̃tura: De q̃ Ps. In domo dei ambulauim⁹ cū p̃sensu. In q̃ statur p assiduā meditationē. Itē dom⁹ posterior/synagoga: De q̃ Luc. xiij. g. Ecce relinquet vob dom⁹ vestra deserta. In q̃ statur p figurarū expositionē. Item dom⁹ infima/infernus vel sepulchr. Ps. Sepulchra eor dom⁹ illor in ęternū. In q̃ statur p timorē. Sequit: a ¶ In noctib⁹ extollite manus vras. i. opa via: b ¶ In sancta. i. vt intentiōe ęternor fiant: alit nō valent: Sicut moyses leuauit man⁹ suas pugnāte iosue ꝛ p̃lo israel p̃tra amalech: Exo. xvij. c. j. Timoth. ij. c. Volo vos leuare puras man⁹ in orone. Thren. iij. e. Leuem⁹ corda nostra cū manib⁹ ad dñm. Josue. viij. d. Leua clypeū q̃ ī manu tua est ꝫ hai. Clype⁹ ē oro. Vñ Sap. xviij. d. Properās hō sine q̃rela deprecari p p̃lis p̃ferēs seruitutē suę scutū orōnē ꝛc. Clypeus g̃ in manu ē oro associata operi. Clypeus igitur in manu leuat: cum oratio ꝛ opus ad deum refertur: et tunc diabolus superatur. Et nota q̃ dicit pluraliter: In noctibus. Nam est nox culpę/nox ignorātię/nox miserię. De p̃ma dicit Job. iij. a. Pereat nox in qua dictum est/p̃cept⁹ est homo. In hac extollendę sunt man⁹: q̃ etiam in peccato existens debet facere bona quę potest vt ad pęnitētiā habilitet. Vñ Greg⁹. Interim fac q̃cquid boni potes/vt deus illustret cor tuū ad pęnitentiā. De secunda dicit Roma. xiij. d. Nox p̃cessit/dies aūt appropinq̃bit. Et in hac etiā nocte leuādę sunt man⁹ vt merito bonor operū det deus sapiam: Juxta illud Eccl. j. d. Fili p̃cupiscēs sapiam p̃serua iusticiā: ꝛ deus p̃bebit illam tibi. De tertio dr Esa. xxj. c. Venit mane ꝛ nox. Et in hac nocte etiam leuādę sūt man⁹. g̃. Media nocte surgebam ad p̃fitendū noi tuo. c ¶ Et bñdicite dño: omia ei attribuēdo: bona de ipso dicēdo: grās de bonis collatis reddendo. bñ p̃uersando ꝛ bona faciēdo. Tob. vltl. c. Filijs vestris mādate vt faciant iusticias ꝛ elemosynas ꝛ bñdicāt deū in omni tempe. Et nota q̃ bona etiam facta extra charitatem

Domus triplex in qua manus sūt leuande

Ps. 54.

Ps. 48.

Ps. 118.

Valent
- Ad assuetudinē bñ agēdi. Prouer. xxij. a. Adolescens iuxta viā suā etiā cum senuerit non recedet
- Ad prępationē grē. Zach. j. a. Conuertimini ad me ꝛ ego p̃uertar ad vos.
- Ad multiplicationē temporaliū. Prouer. xj. d. Alij diuidūt p̃pria ꝛ ditiores fiunt ꝛc. Eccl. xxix. d. Dedi ei terrā egypti p eo q̃ laborauerit mihi.
- Ad dimissionē pęnę temporal. iij. Regl. xxj. g. Nō inducā malū in diebus eius ꝛc.
- Ad diminutionem pęnę ęternę. j. Cor. iij. in Glo. Cū p̃fidi ig ęternū ꝛc.

d ¶ Bñdicat te dñs ꝛc. Scda pars: vbi p̃pha optat bñdici fideles/dicēs: Bñdicat q. d. monui vos bñdicere dñm: ꝛ vt possitis: bñdicat te dñs/bñdictione veniēti: e ¶ Ex sion. supior. f ¶ Qui fecit cęlū ꝛ terrā. i. visibilia ꝛ inuisibilia/siue spūalia ꝛ corporalia. Vñ patet q̃ potēs ē dare bñdictionē. Jō dixit iacob/Gen. xxxij. f. Nō dimittā te nisi bñdixeris mihi. Et nota q̃ sup̃ plures bñdicere hortat dicēs: Bñdicite: Nūc aūt vnū bñdici p̃cat dicens: Benedicat te dñs: quia plures sunt vnū: ꝛ vnitati debetur benedictio dei: Unde vnus in piscinam primo descendens sanabat: Job. v. a. Simus igit vnū ꝛ bñdictionē dei recipiem⁹. Et quia oē mun⁹ dei bñdictio ei⁹ dicit: ideo vltimo ponit ad quā vir iustus tot gradib⁹ ascendit.

Ps. 25.

a In nōctib⁹ extollite manus
b vras ī sāncta: ēt benedicite
c †dño. Bēnedicat †te dñs ēx
f sion: qui fecit cęlum et terram. ¶ Alla. CXXXIIII

Alt dñm
Alt tibi

¶ Laudate nomē dñi ꝛc. Expositio Psalmi. CXXXIIII

Materia hui⁹ psalmi/ē laus dei: ad quā propheta in hoc psalmo inuitat seruos dei qui p ascēsū q̃ndecim graduū pręmissor digni fiunt laudare deum: Ideo post quidecim grad⁹ immediate ponitur iste psalm⁹. Cuius titulus est: Alleluia. i. laudate inuisibilē. Et q̃ Alleluia est idiomat⁹ alienum et ignoti: innuit q̃ sancti ī gloria ineffabili laude et ignoto nob idiomate/laudāt deū. De qua laude dicit Esa. xxxv. d. Venient in sion cum laude: ꝛ lętitia sempiterna sup caput eorū. Eodem. lj. b. Gaudiū ꝛ lętitia inuenient in ea: grarūactio et vox laudis. Tob. xiij. d. Per vicos ei⁹ cantabit alleluia. Intentio monet ad laudem dei. Modus. Triptitus est psalm⁹. Primo monēs laudare deū propt eius potentiā/ enumerat eius magnalia. Secūdo idolor cultores redarguit: ibi: Simulacra. Tertio oēs ordines ecclesię iuitat ad laudē dei: ibi: Domus israel. Dicit ergo: g ¶ Laudate/vita ꝛ lingua: h ¶ Nomen dñi. i. dñm nominabilē vel dei potentiā: vt dicit Glo. Vel filiū q̃ mundo pater inotuit. ij. Regl. xxij. a. Laudabilē inuocabo dñm: ꝛ ab inimicis meis salu⁹ ero. Joel. ij. g. Omnis q̃cunq̃ inuocauerit nomē dñi salu⁹ erit. Actl. iiij. b. Non est aliud nomen sub cęlo quo oporteat salvos fieri credentes. Deinde ostendit/ qui debeāt laudare dicens: i ¶ Laudate serui dñm: quia vt dicit Aug⁹. vos meliores ertis si laudatis/ non ip se: Deus enī nec melior fit si laudaueris: nec deterior si vitupaueris: sed tu laudando melior eris: vitupando deterior. Ideo dicit Judith. xiij. c. Laudate dñm deum nostrū: quia non deserit sperātes in se. j. Paral. xvj. b. Laudate nomē sanctū eius. Et nota q̃ seru⁹ dicit a seruiēdo vel a seruādo. Cū a seruiēdo dicit/a seruitio noīatur. Quale enī erit seruitiū: talis erit seru⁹. Seruitiū bonum/ bonū facit seruū: et malū/malū: indifferēs indifferētē: Verbi cā: Seruitiū dei bonū est/ et bonū fac seruū: sic christ⁹ seru⁹ dei dicit/ꝛ vir iustus. Esa. xlix. b. Hęc dicit dñs formans me ex vtero seruū sibi vt reducam iacob ad eum. Sup̃ eodem. a. Seru⁹ meus es tu israel: q̃ in te glorificabor. Item seruitiū diaboli vel peccati malū est: et malum seruū facit. Job. viij. d. Qui facit peccatū: seruus est peccati. Item seruitiū hois p̃m se indifferēs est: et seruū indifferentem facit. j. Pet. ij. c. Serui subditi estote in omni timore dñis vestris. Ueruntā genus seruitij ꝛ intentio trahunt seruū/ vel in bouū vel ī malum. Unde si qui s seruit hoī in bono seruitio ꝛ bona intentione/bonus est seruus: si ꝯo seruiat in seruitio illicito vel nō bona intentiōe/malus ē seru⁹. Deinde diuidit seruos dñi ī p̃fectos ꝛ ī impfectos/dicēs: k ¶ Qui statis. q. d. vos serui laudate dñm: q̃ statis nō ruitis peccādo: nō iacetis vel sedetis torpēdo: ē statis pseuerādo erecti ad cęlū: l ¶ In domo dñi. i. in ecclesia dei/ vt colūnę fortes vel vt parietes. Esa. vj. d. Semen sctm̄ erit qd̃ steterit ī ea. Et q̃ statis: m ¶ In atrijs dom⁹ dei nostri: vos similit laudate. i. vos minores q̃ estis in ingressu. Deinde ad maiorē exhortationē repetit idem: vt p̃tinua sit laus dei/ dicens: n ¶ Laudate dñm. Non dicit qui: q̃ omēs inuitat: Et ponit causam: o ¶ Quia bon⁹/ē dñs/essentialit: quia bonitas eius non est qualitas accidens vel accedens: sed essentia vel natura eius: Unde nō aliūde vt accidentalit bonus est: sed seipso. Oia alia bona sunt alterius boni participatiōe: vnde accidentalit sunt bona/non per se: et ideo nec p̃pter se laudabilia sunt: sed propt illud bonum cuius participatiōe bona sunt: quo quāto magis participant: tanto magis bona sūt/ꝛ magis laudabilia. Et ideo: quia solus deus per se bonus est/solus p se laudabilis. Unde Esa. xlij. b. Laudē meam alteri non dabo. Luc. xviij. d. Nemo bon⁹ nisi solus deus

g
h
i
k
l
m
n
o

Alt q̃m benignus

Partitio psalmi

Seruitiū bon et malum

Solus de essentialiter bonus

nisi solus deus.ij. Paral.vij.a. Laudauerũt dominũ quoniã bonus. Sed q̃ nõ põt mõ videri a nobis q̃liter ipse sit bonus in natura: sed in effectu operũ et bñficiorũ suorũ: Ideo addit:
a Psallite nomi eius.i.laudate eũ noiabilẽ. b Quo-
Ps.33. niã suaue/gustãtib⁹. Unde.s. Gustate ⁊ videte qm̃ suauis ẽ
dñs. Itẽ/ a Psal-
lite nomi eius: id ẽ
Al. †suauis opera vestra facite ad
bonorẽ nomis eius.
b Qm̃ suaue.i.pi⁹
Al. †Qm̃ ⁊ misericors. Cant.j.
a. Oleũ effusũ nomẽ
tuum. Hoc nomen est
emanuel: qõ ita dulce sonat: vt quidã heremita cuidam quẽrẽ-
ti quõ esset ei: respõdit: ita bene q̃ nollẽ esse angelus. Hoc di-
xit ꝓpter dulcedinẽ huius nomis emanuel. Quid em̃ dulcius
siue suauius esse potest homini q̃ q̃ deus homo est? Sunt et
ista nomia valde suauia. s. Iesus christus/filius dei/ filius altis-
simi/magister/domin⁹: sed nullũ tam dulce vel tam suaue sicut
emanuel. Hoc est enim nomẽ qõ est sup omne nomẽ: Phil.ij.
b. Sequit: c Quoniã iacob.q.d.ideo psallite ⁊ laudate
dominũ: qm̃ iacob.i.luctantẽ contra peccatum ⁊ diabolũ: ⁊
supplãtantẽ eundẽ: d Elegit sibi domin⁹/gratia: nõ me-
rito vt esset de familia ei⁹. Et elegit gratia/nõ merito/ e Israel:
id est quẽcũq̃ fidelẽ deũ fide videntẽ. f In possessionẽ si-
bi.i.vt possideret eũ/⁊ possideret ab eo. Malach.j.a. Jacob
dilexi: esau autẽ odio habui. Et Esa.xliij.a. Audi iacob serue
me⁹: ⁊ israel quẽ elegi. Deut.xxvj.d. En dñs elegit te hodie vt
sis ei popul⁹ peculiaris. Jaco.ij.a. Nõne paupes elegit de⁹ in
hõ mũdo: diuites aũt in fide? Joh.xv.c. Ego elegi vos ⁊ posui
vos ⁊c. j. Cor.j.d. Infirma mũdi elegit de⁹ ⁊c. Et quasi q̃s
q̃reret a ꝓpheta: Quõ scis q̃ domin⁹ elegerit sibi iacob ⁊ israel
in possessionẽ? Respõdet/dicens: g Quia ego/spũ ꝓphe-
tico illuminat⁹/ h Cognoui/ noticia fidei ⁊ ꝓphetię ⁊ ex-
perientię: i Q̃ magnus est dñs.i.imensus potentia/sa-
pientia/misericordia/et natura: vnde potuit ⁊ sciuit ⁊ voluit hõ
Ps.144. facere.j. Magnus dñs ⁊ laudabilis nimis: ⁊ magnitudinis ei⁹
nõ est finis. Ibi Glo. quia nõ est cõprehensibilis cognitiõe/et
loco ⁊ fine carens. Job.xxxvj.d. Ecce deus magn⁹ vincens
scientiã nostrã: numer⁹ annorũ eius iestimabilis. Daniel.vij.
d. Potestas eius/potestas eterna. Eccli.xliij.d. Dominus ter-
ribilis ⁊ magnus vehemẽter.ij. Regl.vij.c. Magnificat⁹ es
domine deus: quia nõ est similis tibi. k Et deus noster
ꝗ omnib⁹ dijs/est potẽtior/sapiẽtior/benignior. Abusiua ẽ
cõparatio: quia deus noster potens ⁊ sapiens ⁊ benignus est p
se ⁊ ex se: ⁊ illi nihil possunt vel sapiũt vel volũt.

Ps.81. Dicit aũt de⁹ quiq̃ modis
- Natura. Deut.vj.a. Audi israel: de⁹ tu⁹ de⁹ vn⁹ ẽ.
- Adoptione. Ps. Ego dixi dij estis et filij excelsi
- Prelatiõe. Exo.xxij.d. Dijs nõ detrahes. (oẽs
- Potestate. Exo.vij.a. Cõstitui te deũ pharaõis.
- Mũcupatiõe. Ps. Omnes dij gentiũ dęmonia.

Ps.95.

Itẽ de⁹ ẽ magnus
- Immẽsitate. Sap.viij.a. Attingit a fine vsq̃ ad finẽ fortiter et disponit omnia suauiter.
- Potestate. Sap.xviij.c. Omnipotẽs sermo tu⁹ dñe/exiliẽs de cęlo a regalibus sedibus.
- Sapiẽtia. Job.xxxvj.c. Ecce de⁹ excelsus ĩ fortitudine sua: ⁊ nul⁹ ei similis in legislatorib⁹.
- Bonitate. Sap.xij.a. O q̃ bon⁹ ⁊ suauis est domine spũs tuus in omnib⁹.
- Fortitudine. Job.ix.c. Si fortitudo querit/robustissimus est.
- Judicio. Sap.xij.b. Quis stabit ꝗ iudiciũ tuũ? Esa.xliij.f. Quis poterit infirmare ⁊c.
- Justicia. Ps. Just⁹ dñs in oib⁹ vijs suis ⁊c.

Ps.144.

Itẽ de fortitudine/ iudicio ⁊ iusticia sil: Job.xxxvij.d. Digne eũ
inuenire nõ possum⁹: magn⁹ fortitudine/iudicio ⁊ iusticia ⁊ enar
rari nõ põt ⁊c. l Q̃ia quęcũq̃ ⁊c. Hic pbat q̃ dixerat. s.
q̃ magn⁹ ẽ dñs: q̃/q̃ia q̃cũq̃ voluit dñs/volũtate bñpla-
citi: m Fecit.i.ĩ eẽ pduxit/siue creãdo ex nihilo/siue faciẽdo
ex materia. n In cęlo/spũalia. o Et in terra/corpalia.
p In mari et ĩ oib⁹ abyssis/pisces ⁊ aues. Vel/ l Quę-
cũq̃ voluit fecit in cęlo/ luciferũ ⁊ cõplices eijciendo/et
bonos cõfirmãdo. o Et in terra/adam ⁊ euã de padiso ter-
restri emittẽdo: terrã diluuio submergẽdo. p In mari/sup
illud ambulãdo: Matth.xiij.c. q Et ĩ omnib⁹ abyssis:
vinctos de iferno edu-
cendo: Zach.ix.c. Et
bñ ait: Fecit q̃ voluit: Al. †super omnes deos. De cõsecra. dis.2.c.oia
q̃ volũtas ei⁹ causa ẽ
vniuersalis oim q̃ sũt
⁊ nlla necessitas. Job
xxiij.c. Anima eius q̃-
cunq̃ voluit hęc fecit.
Ibi Greg⁹. Ea ipsa vis qua cũcta fecit siue disposuit/anima
eius vocat. Neemię.ix.b. Tu fecisti cęlũ ⁊ cęlum cęlorum et
omnẽ exercitũ eorum/terrã ⁊ vniuersa quę in ea sunt/maria ⁊
omnia quę in eis sũt. Joel.ij.g. Dabo prodigia in cęlo ⁊ in
terra. Nota/quattuor ponit p quę intelligunt quattuor gene-
ra creaturarũ rationabiliũ: in quib⁹ facit deus voluntatẽ suã:
licz nõ omnes faciant eam. Per cęlũ intelligunt boni angeli: Quattuor genera creaturarũ rationabiliũ ĩ quib⁹ de⁹ facit voluntatem suã.
p terrã homies boni: p mare peccatores homines: p abyssos
dęmones. In duob⁹ primis facit deus volũtatẽ suã/⁊ ipsi fa-
ciũt eam. Matth.vj.b. Fiat volũtas tua sicut in cęlo ⁊ ĩ ẽra.
In duob⁹ alijs fit volũtas dei: licz ipsi non faciãt eam. Gre-
gor⁹. Inde mali volũtatẽ dei pagũt/vnde eã ĩmutare cõten-
dunt. Item p cęlũ possũt intelligi clerici: qui debent esse clari
fama/lucidi doctria/alti vita/cõcaui hũilitate/calidi charita-
te/stellati virtutũ varietate. Per terrã laici laboriosi/fecũdi/
solidi/infimi et ifirmi. Per mare inquieti. Esa.lvij.d. Impij
q̃si mare feruens qõ q̃escere nõ põt. Per abyssũ ignari. Gen.
j.a. Tenebrę erant sup faciem abyssi. In omnib⁹ his fit vo-
lũtas dei. Sed primo in cęlo dicit fieri: secundo in terra: po-
stremo in mari et in abyssis: quia si clerici facerent voluntatẽ
dei: facerent et ipsi laici: et postea peccatores. Unde Ps.
Laudent illum cęli et terra: mare ⁊c. q.d. si clerici laudent/sta-
tim laudabunt laici: et deinde peccatores. Sed quia clerici Ps.68.
non faciunt voluntatem dei: ideo nec laici faciunt/ nec pecca-
tores conuertunt ad pęnitentiam. Matth.xxiij.b. Vę vobis
scribę et pharisęi hypocrite: quia clauditis regnum cęlorum
ante homines: vos non intratis/nec introeũtes sinitis intra-
re. Olim dicebatur: Fiat voluntas tua sicut in cęlo et in ter-
ra: Modo potest dici econuerso: Fiat voluntas tua sicut in Matth.6.b.
terra ⁊ in cęlo. Esa.xxiiij.a. Erit sicut populus/sic sacerdos.
Beatus Hern. Et vtinam nõ peior q̃ populus sit sacerdos.
Olim dictum est de diabolo/Apocl.xij.b. Draco pugnabat
⁊ angeli eius ⁊ non valuerunt: neq̃ locus inuentus est ampli⁹
eorũ in cęlo: et proiectus est draco ille in terrã/et angeli eius
cum illo missi sunt: Sed modo relicta terra redierunt in cęlũ:
et implet qõ dicit/Esaię. xliij.d. Ascendam in cęlum super
astra cęli: id est super altiores ⁊ prudentiores clericos/exalta-
bo solũ meũ. Olim clamabat aquila/Apocl.viij.d. Vę vę
vę habitantibus in terra: nunc posset verius clamari: Vę vę
vę habitantibus in cęlo: id est in consortio clericorum: vnde
etiam inficitur consortiũ laicorum. Thiere.iiij.f. Aspexi terrã
et ecce vacua erat et nihili: et cęlos et non erat lux in eis: vidi
mõtes: id est prelatos: ⁊ ecce mouebant: ⁊ omnes colles con-
turbati sunt/ id est minores prelati: intuitus sum et non erat
homo: et omne volatile cęli recessit: id est religiosi. Dicit ergo/
l Omnia quęcunq̃ voluit dominus fecit/olim/ in
cęlo. Primo in clericis: et postea/ o In terra: id est in lai-
cis. Esaię.lxvj.a. Cęlum mihi sedes est: terra autẽ scabellum
pedum meorum. p In mari: id est in hominibus inquie-
tis et instabilibus. q Et in omnibus abyssis: id est in
simplicibus et ignaris et idiotis. Ps. Ponens in thesauris Ps.32.
abyssos. Aug⁹. Simplices ⁊ idiotę rapiunt sibi cęlum: nos
autem cum litteris nostris ad inferna demergimur. Vel/ in
mari: id est in pęnitentibus. Supra: In mari via tua. Et Ps.76.
in omnibus abyssis: id est in peccatoribus. Ps. Abys- Ps.41.
sus abyssum inuocat in voce cataractarum tuarum. Thiere-
mię. xvij.b. Profundum est cor hominis et inscrutabile.

a Educens. Ad litteram secreta naturę dicit deũ facere: quasi de⁹ fecit quęcũq; voluit. Ipse/dico/educens nubes ab extremo.i. ab imo/ terrę: b Fulgura in pluuiam fecit.i. conuertit. Sed qz hęc plana sunt iuxta litterã: ideo spiritualiter exponem⁹. Per nubes igit intelligunt p̃dicatores: qz pluũt doctrinis/tonant minis/ cozuscant miraculis vel operib⁹ miris/ eleuant a terra/ volãt p aera/ tempant ardorem solis. De primo/ Esa. xlv. b. Roza/ te cęli desup ⁊ nubes pluant iustũ. Eodem. v. b. Mãdabo nubibus ne pluant sup eam imbrẽ p̃dicationis. De secũdo/ Eccli xliij. b. In magnitudine sua posuit nubes: ⁊ cõfracti sunt lapides grãdinis. Et postea: Vox tonitrui eius verberauit terrã. De tertio. ẽ. Illuxerũt coruscationes tuę orbi terrę. Item alibi: Illuminãs tu mirabiliter a montib⁹ eternis. Matth. v. b. Vos est lux mũdi. Job. xxxvij. b. Nubes spargũt lumẽ suũ: lustrant mundũ p circũitum quocũq; eas volũtas gubernantis direxerit. De quarto. Pẽ. Dij fortes terrę vehemẽter eleuati sunt. Glo. id est aplì fortes: quos neq; mors neq; vita potuit a charitate dei separe. Eleuati sunt vehemẽter doctrina et miraculis. De quito/ Esa. lx. b. Qui sunt isti q̃ vt nubes volãt. Eccli. xliij. b. Aperti sũt thesauri: ⁊ euolauerũt nebulę sic aues. De sexto/ Prouer. iij. Sapiẽtia illi⁹ eruperũt abyssi: ⁊ nubes rore cõrescunt. Eccli. xj. c. Si repletę fuerint nubes/imbrem effundent super terrã quo refrigerat estus. Per fulgura accipiunt cõminationes: per pluuiã cõsolationes. De nubibus veniũt fulgura: qz de p̃dicatorib⁹ exeunt cõminationes: quas ne nimis terreat/dñs cõuertit in pluuiã cõsolationũ. Eduxit igit dñs/nubes ab extremo terre: qz de vilib⁹ ⁊ idiotis fecẽ p̃dicatores. j. Cor. j. d. Infirma mũdi elegit de⁹. b Et fulgura in pluuiã fecit: qz cõminationes in cõsolationes cõuertit. Tob. iij. d. Post tempestatẽ tranquillũ facit. B: eg⁹. Si fulgura cõminationis dñs emittit/statim pluuiã cõsolationis effundit. Miche. x. c. Eleuat nebulas ab extremitatib⁹ terrę/fulgura in pluuiã facit/⁊ educit ventũ de thesauris suis. Per ventũ p̃dicationẽ itellige: Vnde hic sequit: c Qui pducit ventos. i. p̃dicationẽ: d De thesauris suis. i. de occultis et p̃ciosis scp̃turę sacrę libris. Job. xxviij. c. De occultis trahit sapiẽtia. Nescit vnde ventus veniat aut quo vadat: sic de p̃dicatione nescit q̃s mistret aut quẽ effectũ habeat. Joh. iij. a. Vocẽ eius audis/ ⁊ nescis vnde veniat/ aut quo vadat. Item vento flante ventilat area. i. granũ a palea separat: sic in p̃dicatione/boni a malis separant. Matth. iij. c. Permũdabit aream suam ⁊ congregabit triticũ in horreũ suũ ⁊c. Item quattuor sunt venti/orientalis ⁊ occidentalis/australis ⁊ aquilonaris. Ezech. xxxvij. c. A quattuor ventis veni spirit⁹ ⁊ insufflа sup interfectos istos ⁊ reuiuiscãt: Sic quattuor genera p̃dicationis. s. increpatoriũ cõtra pctã: cõminatoriũ circa supplicia: istructoriũ circa fidẽ ⁊ mores: exhortatoriũ ad pfectũ de bono in meli⁹. Alit p terrã intelligit peccatrix aia: Extrema terrę sũt enormia peccata aię: quę sic dicũt: Primo pter erubescẽtiã. Ro. vj. d. Quẽ fructũ habuistis in illis in quibus nũc erubescitis: Eph. v. c. Quę in occulto fiũt ab illis/turpe est etiam dicere. Secũdo/ pp̃ ignominiã. Ro. j. c. Tradidit illos de⁹ in passiones ignominię. Tertio: qz faciũt animã brutis inferiorẽ. Cãt. j. c. Si ignoras te o pulchra inter mulieres/egredere ⁊ abi post vestigia gregũ. Miche. ij. g. Or vilis facta es nimis iterãs vias tuas. Per nubes itelligit cõfusio mẽtis: q̃ q̃dãmõ mentẽ ipsã obnubilat. Igit ab extremis terę nubes educunt: qñ ex cõsideratione enormiũ pctor peccatrices aię profũdunt. iij. Regl. xviij. g. Ecce nubecula q̃si vestigiũ homis ascendebat de mari. De mari nubes ascẽdit: qñ de amaritudine pctor cõfusionis caligo pcedit. Et elegãter dicit q̃ nubes illa erat q̃si vestigiũ homis: qz ex gratia dei excitat profusio: ideo dicit quasi vt op⁹ dei/cũ ope homis inuit adesse. Aug⁹. Qui creauit te sine te/nõ iustificat te sine te. j. Cor. iij. b. Adiutores dei sum⁹. Sequit: b Fulgura in pluuiã fecit. Per fulgur intelligit terror diuinę animaduersiõis: qua mens confusa de peccatis cõcutit: et ex hoc flet⁹ doloris excutit. Vñ Deut. xxxij. d. Dan catulus leonis fluit iugiter ex basan. Basan interp̃tat profusio: p catulũ leonis/terror accipit. Hęc duo sũt nubes ⁊ fulgura: de quib⁹ egredit abũdantia lachrymarũ. Et B est: fluit iugiter ex basan. Pẽ. Exitus aquarũ deduxerũt oculi mei: qz nõ custodierũt legẽ tuã. Sequit: c Qui producit ventos de thesauris suis. Per ventos intellige diuinas cõsolationes: q̃s dñs inspirãdo infũdit post cõfusionẽ ⁊ timorẽ ⁊ dolorẽ peccatorũ. Vñ recte post nubes ⁊ fulgura ⁊ pluuiã sequunt venti. Matth. v. a. Beati qui lugẽt qm̃ ipsi cõsolabunt. Tob. iij. d. Post tempestatẽ tranquillũ facit: ⁊ post lachrymationẽ ⁊ fletũ exultationẽ infundit. Non sunt aũt isti venti aq̃lonares: sed australes calidi ⁊ hũidi: qui flatu suo hortũ mẽtis floridũ efficiũt. Cãt. iij. d. Surge aq̃lo ⁊ veni auster/pfla hortũ meũ ⁊ fluẽt aromata illi⁹. Nõ erat de his ventis ille vent⁹ qui quattuor angulos domus iob cõcussit et domũ euertit. Vent⁹ refrigerat ⁊ accendit: sic diuina cõsolatio refrigerat estũ cõcupiscẽtię/⁊ accendit ignẽ charitatis. Hi sũt q̃ttuor venti cęli q̃ egrediunt vt stent. i. stare faciãt coram dominatore vniuersę terrę: Zach. vj. b. Alij venti mobiles sunt: sed isti mentẽ quã flant stabiliũt ⁊ cõfirmãt. Vñ Job xxviij. d. Qui facit ventis põdus. Tot aũt sũt genera ventorũ: quot sunt diuersitates cõsolationũ. Hos ventos producit domin⁹ de thesauris suis. i. de secreta et chara bonitate sua q̃ visitat pctores et cõsolat pnitẽtes. j. Cor. ij. a. Qui cõsolat nos ĩ oĩ tribulatione nr̃a. Jaco. j. c. Omne datũ optimũ: ⁊ omne donũ pfectũ ⁊c. Joh. iij. a. Spirit⁹ vbi vult spirat. Sequit: e Qui pcussit pmogenita egypti. Ad litterã tãgit signa ⁊ plagas q̃b⁹ dñs pcussit egyptũ in liberatione filiorũ isrl̃: vt legit Exod. a pncipio vsq; ad. xv. capl̃m. Qd̃ sępe repetit scriptura: ad indicandã potẽtiã dei/vt timeat: ⁊ nõ casu/sed ex iudicio facta putent. Et qz hęc manifesta sunt fm sensum historicũ: ideo mystice exponem⁹ totũ. Per egyptũ em̃ significat mũdus. Interp̃tat em̃ cõfusio: ⁊ oia in mũdo sũt cõfusa: grana cũ paleis/ vinũ cũ acinis/ oleũ cũ amurca/ agnus cum hędo/lup⁹ cũ vitulo/mali cũ bonis. Interp̃tat etiaz tenebrę: qz mũd⁹ ita plen⁹ ẽ tenebris pctorũ ⁊ ignorãtię: vt nemo videat statũ suũ: nec cognoscat istã cõfusionẽ. Itẽ ĩ egypto facta ẽ oppssio iudęorũ: ⁊ in mũdo fit oppssio bonorũ. Vñ Joh. xvj. g. In mũdo pssurã/ in me aũt pacẽ hẽbitis. Itẽ decẽ plagas ĩmisit dñs in egypto/ad educẽdos filios isrl̃ inde. i. iustos de mũdo. Prima plaga est mutatio aq̃ in sanguinẽ: Hãc imittit dñs: qñ delitias carnis puertit ĩ abomiationẽ. Secũda ẽ plaga ranarũ. Hãc imittit dñs: qñ garrulitas sensualitatis vertit in tędiũ: ⁊ q̃ pus q̃si cantilena dulcis audiebat: nũc moleste et tędiose sustinet. Tertia plaga cyniphũ. Hãc imittit dñs: qñ curę ⁊ sollicitudines mundi moleste ferunt ⁊ p posse fugiunt. Quarta ẽ plaga muscarũ. Hãc imittit dñs: qñ pmittit imũdas cogitationes surgere ĩ mẽte/q̃ pdũt suauitatẽ vnguẽti: Eccl. x. a. Vel poti⁹ hãc imittit: qñ damnũ ⁊ piculũ taliũ cogitationũ aduertere facit. Quita plaga ẽ mortalitas pecudũ. Hãc imittit dñs: qñ mortẽ ad memoriã reducit. Sexta est plaga vesicarũ. Hanc imittit dñs: qñ fastus ⁊ gloria mũdi displicere incipit. Septima est plaga grandinis. Hanc dñs imittit: qñ remorsum cõscientię tribuit: vel timorẽ iudicij incutit. Octaua ẽ plaga locustarũ/q̃ saltũ habẽt deciduũ. Hãc dñs imittit: qñ casus dignitatũ ⁊ bonorũ cõsiderari incipit. Nona est plaga tenebrarũ. Hanc dñs imittit: qñ ignorantiã futuri stat⁹ vel finis attẽdere facit. Decima plaga est mors pmogenitorũ. Hãc dñs imittit: qñ filios ⁊ filias ⁊ parẽtes ⁊ quęcũq; amãtissima adimit: vl̃ qñ maiores ⁊ ditiores ĩ mũdo pcutit morte vl̃ morbo vel tribulatione/aut pseculione alia/vel iaculo p̃dicationis seu reprehensiõis/vel extremę aiaduersiõis. Vñ dicit: Qui percussit pmogenita egypti ab homie vsq; ad pec⁹. i. pmos ⁊ potẽtes mũdi: a sapiẽtib⁹ vsq; ad idiotas/omnis pcutit

Predicatores dicunt nubes ppter multa

Al. Suscitãs

Al. Educit

Ps. 76.
Ps. 75.

Ps. 46.
Ro. 8. g.

Per ventũ p̃dicatio intelligit

Sicut quattuor sũt venti: sic sũt q̃ttuor genera predicationis

Aliter

Ps. 118.

Job. 1. d.

Mystice de decẽ plagis egypti

dñs sine psonarũ

dominus sine personarum acceptione. Sap. vj. a. Audite reges et intelligite/discite iudices finiũ terrę: quoniã data est potestas vobis ⁊ virtus ab altissimo: qui interrogabit opera vestra ⁊ cogitationes scrutabit. Et. j. Horrende ⁊ cito apparebit vobis: quoniã iudiciũ durissimũ in his qui p̃sunt fiet: Nõ em̃ subtrahet personã cuiuscũq; dominus qui est omniũ dominator: nec verebit magnitudinẽ cuiusq; (Numeri. xxv. a. in benk suspẽdi p̃ncipes tribuũ) Quia potentes potenter tormẽta patienk: ⁊ fortioribus fortior instat crucia/tio. Sz heu hodie vicariĩ domini. i. p̃dicatores/doctores ⁊ p̃lati: pecora fortiter percutiũt. i. minores et simplices cũ delinquũt: sed p̃mogenita ⁊ homies. i. potentes ⁊ sapientes/etiã cum grauius deliquerint/in bona pace dimittunt. Unde Hieronym⁹ sup illud Esa. iij. c. Rapina pauperũ in domo vestra/dicit: Prelati nostri tpis cum minores peccãtes publice arguant ⁊ cõfundant/diuitibus peiora peccãtibus nec nutũ faciũt. Johãnes baptista audacter reprehẽdit herodẽ: Matth. xiiij. a. Et helias achab. iij. Regl. xviij. c. Unde de ipso dicit/Eccli. xlviij. b. In diebus suis non ptimuit p̃ncipem/⁊ potentia nemo vicit illũ. j. Regl. xv. a. p̃cepit samuel sauli: Interfice inquit a viro vsq; ad mulierẽ: et paruulũ atq; lactantẽ/bouem ⁊ ouem/ camelũ ⁊ asinũ. Esa. xxxiiij. a. Indignatio dñi sup oes gentes: ⁊ furor sup vniuersam militiã eorũ. Et. j. b. Gladius dñi repletus est sanguine: incrassatus ẽ adipe de sanguine agnorũ ⁊ hircorũ/de sanguine medulatorũ arietũ.

a ¶ Et misit signa ⁊ pdigia. i. minores ⁊ maiores plagas: q̃ signa futuris fuerũt. b ¶ In medio tui egypte: qr eq̃lit omnes puniebank maiores ⁊ minores. Unde sequit: c ¶ In pharaonẽ: ⁊ in omnes seruos eius. Sic bonus p̃latus ⁊ p̃dicator nulli parcit: omnes pcutit: qr nullũ timet. j. Regũ xv. Samuel audacter percussit agag pinguissimũ regem amalech/cui pepercit saul occiso vulgo: ppter qõ offensus est dñs illi: ita vt auferret ei regnum. Eccli. vij. a. Noli querere fieri iudex nisi valeas virtute irrũpere iniquitatẽ: ne forte extimescas faciẽ potẽtis/⁊ ponas scandalũ in agilitate tua. Hiere. xlviij. b. Maledictus qui ꝓhibet gladiũ suum a sanguine: id est qui p̃dicando vel corripiẽdo parcit ppter nobilitatẽ peccato. Josue. x. g. Uniuersos reges ac regiones eorũ vno impetu cepit atq; vastauit. Hũc impetũ facit spiritussanct⁹/qui repente insilit. Abacuk. iij. c. Percussisti caput ꝺ domo impij/denudasti fundamentũ eius vsq; ad collũ. Apocl. xix. c. Ex ore eius exibat gladius ex vtraq; parte acutus. Sequit: d ¶ Qui percussit gentes multas: id est multitudinẽ peccatorũ gentiliter viuentiũ sine personę acceptione. e ¶ Et occidit reges fortes. Josue. xj. c. Cepit reges eorũ/percussit atq; deleuit. f ¶ Seon regẽ amorreorũ ⁊ og regẽ basan. Hos pcussit moyses: Hũeri. xxj. Et possedit regna eorũ cũ ꝓhiberẽt filios israẽl trãsire p fines suos. g ¶ Et oia regna chanaan. Hoc factũ ẽ ꝑ iosue/mortuo moyse: Josue. xj. et. xij. et. xiiij. et. xiiij.

Dyslice ¶ Dyslice: Per multitudinẽ gentiũ intelligit multitudo peccatorũ seu peccantiũ. Per reges eorum/intelligunk dęmones vel peccata principalia/ vel eorum auctores qui alios peccare faciunt. Seon interpretatk calor vel germẽ inutile: ⁊ significat luxuriã vel spiritũ luxurię: qui ẽ rex amorreorũ. i. luxuriosorũ: qui statim post peccatũ pęnitent ⁊ amaritudine torquenk. Luxuria em̃ futura cruciat: p̃sens non satiat: p̃terita non delectat sed magis affligit: vt dicit Boetius. Og interpretatk congregans vel coaceruatio: ⁊ significat auariciã vel spiritũ auaricię: qui dictk rex basan. i. cõfusionis/quę debek auaris: iuxta illud

Ps. 122. Oprobrium abũdantibus. Lucl. vj. d. Uę vobis diuitibus. Chanaan interpretatk possidens vel possessio vel paratus hũiliationi: ⁊ significat superbiã/vel spũm supbię/q̃ vult oia possidere. i. sub pede ponere. Hos percussit dominꝰ in cruce/maxime. Primũ/amaritudine dolorũ: Secũdũ/nuditate ⁊ paupertate: Tertiũ humilitate in capitis inclinatiõe. Job. xij. c. Adducit cõsiliarios in stultũ finem/⁊ iudices in stupore: baltheũ regum dissoluit ⁊c. Sequit: h ¶ Et dedit terrã eorũ ⁊c. Terra ista est cęlestis patria: in qua dęmones creati fuerunt: quã p sua superbia p/diderũt: quã de⁹ ipsis deiectis dedit fidelib⁹ in ppetuũ possidendã pacifice: ppter qõ dicit hęreditas. Eccli. x. b. Sedes supborũ ducum euertit dominꝰ: ⁊ fecit mites sedere p eis. Propter qõ inuidia cõcitank dęmones cõtra bonos qui eorũ possident hęreditatẽ. Unde Sap. ij. d. Inuidia diaboli intrauit mors in orbem terrarũ. Pro his factis sequit exultatio et laus iustorum: Unde subdit: i ¶ Domine: qui malos deiecisti/⁊ bonos potẽter sublimasti. k ¶ Nomen tuũ. i. operatio potentię tuę nominabilis: l ¶ In eternum/ durabit. m ¶ Domine memoriale tuum: id est factum dignum memoria. s. expulsio malorũ ⁊ sublimatio bonorum: vel deletio vitiorũ et infusio virtutũ: quę significata est in expulsione gentiũ/⁊ introductione iudęorum in terram ꝓmissionis. Eccli xlix. a. In omni ore quasi mel indulcabit memoria eius. Uel memoriale tuũ: id est altaris sacramentũ: qõ traditũ est in memoriã dominicę passionis. j. Corinth. xj. f. Quotienscũq; mãducabitis panẽ hunc et calicem bibetis: mortẽ domini annũciabitis donec veniat. Lucl. xxij. b. Hoc facite in meã cõmemorationẽ: Est/ n ¶ In generatiõe ⁊ generationẽ: id est q̃diu durabit generationis successio. Osee vlt. c. Memoriale eiꝰ sicut vinũ libani. Augustinꝰ. Duplex ẽ generatio bonorũ. Una qua renascunk per baptismũ. Job. iij. a. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritusancto nõ potest intrare in regnũ dei. Altera q̃ resurgent. Matth. xix. d. In regeneratione cum sederit filius hominis. In vtraq; est memoriale dei: quia nõ est obliitus ĩ hac vocare ⁊ in illa coronare. Quia ꝺo non est breuiata potentia dei/quin possit facere sicut fecit: subdit causã q̃re nomẽ eiꝰ erit in eternũ: ⁊ memoria eiꝰ sine fine/dicens: o ¶ Quia iudicabit. q. d. ideo laudabilis est: quia iudicabit populũ suũ/ĩ p̃senti iudicio discretiõis: bonos. s. assumẽdo: ⁊ alios reprobãdo. Uel/iudicabit/in futuro illos ꝺdemnãdo et alios glorificãdo. p ¶ Et in seruis suis: id est q̃ ei fidelik seruiert siue de iudęis siue de gentib⁹: q ¶ Deprecabik/vel/aduocabik/vel/cõsolabik/in p̃senti gratiã cõferendo/ ⁊ gloriã in futuro. Esa. lxv. b. Serui mei comedent: serui mei bibent: serui mei lętabunk: serui mei laudabunt. Nota q̃ est populus multiplex. s. superior/ inferior/ exterior/interior. Superior duplex est. Unus est cętus angelorũ: de quo Geñ. xxv. a. Mortuus est abraã in senectute bona/ puectęq; ętatis/cõgregatusq; est ad populũ suũ. Iste populus incessanter laudat deũ/dicens: Sanctus/ sanctꝰ/sanctꝰ dominꝰ deus ⁊c. Alius populus est cętus sanctorum: de quo Roma. xj. a. Non repulit dominus plębẽ suã. Et in Ps. In populo graui laudabo te. Et iste populus similik laudat deũ vita ⁊ lingua. Unde Ps. Beatꝰ populꝰ qui scit iubilationẽ. Itẽ populus inferior duplex est. Unus est consortiũ hęreditorũ: de quo Ps. In exitu israel de egypto/domus iacob de populo barbaro. Iste populꝰ semp blasphemat. Unde Roma. ij. d. Per vos blasphemak nomẽ dei. Alius est cętus dęmonũ. Iste est populus amalech/lingens sanguinẽ. i. in peccato gaudens/vel peccatũ sitiens. Item populus exterior duplex. Unus populꝰ iudaicus. Ps. Quare fremuerũt gentes ⁊ populi meditati sunt inania. Alius gentilis. Ps. Populus quẽ nõ cognoui seruiuit mihi. Itẽ populꝰ iterior duplex est. Unꝰ cętus virtutũ: de quo Ps. Populũ tuũ dñe humiliauerũt. Alius cętus vitiorũ: de quo Ps. Obliuiscere populũ tuũ et domũ patris tui. Itẽ duplex populꝰ iterior/est cętꝰ actiuorũ

Ill. ¶ Immisit

Alk. ¶ seruo

Alk. ¶ seculũ

Alk. ¶ Qũ

Alk. ¶ plebẽ suã

Alk. ¶ aduocabik

Alk. ¶ cõsolabik

Populus quadruplex et quilibet horum duplex

Esa. 6. b.

Apocl. 4. c.

Ps. 54.

Ps. 88.

Ps. 115.

Ps. 2.

Ps. 17.

Ps. 93.

Ps. 44.

Ps.7. & cętus cõtemplatiuorũ: de quibus Ps. Synagoga populor circũdabit te. Vi omnes sũt populus dei: quẽ dominus iudi/
Ps.42. cat: In ꝑsenti quidẽ iudicio discretiõis: de q̃ Ps. Judica me deus et discerne causam meã. Item iudicio correctionis: de quo.j. Pet.iij.d. Tempus est vt incipiat iudiciũ a domo dei. In futuro autẽ iudicabit tripliciter. Primo iudicio disceptatiõis: de quo Job.ij.c. Cõsurgant & ascendãt gentes in valle iosaphat: quia ibi sedebo vt iudicẽ omnes gentes. Secũdo malos iudicio cõdemnationis/quãdo dicet: Ite maledicti: Matth.xxv.d. De quo Job.ij.b. Mõ misit deus filiũ suum vt iudicet mundũ. Tertio bonos iudicio absolutionis/quando dicet: Venite benedicti: Matth.xxv.c. De quo Deut.xxxij.e. Judicabit dominus populũ suum: & in seruis suis miserebitur. Esaię.xlij.a. Educet in veritate iudicium.

Al. †Idola

a †Simulacra gentiũ argentũ
b & aurũ: opera manuũ homi/
c nũ. Os habẽt & nõ loquent:
d
e oculos habẽt & nõ videbũt.
g Aures habẽt et nõ audient:†
h nec ꝗ eĩ est spũs i ore ipsor.
i
k Siles illis fiant qui faciunt
l
m ea: & omis qui cõfidũt in eis.

Secunda pars

a Simulacra. Secũda ps: vbi post laudes dei idola & eor cultores irridẽdo arguit: qz vt dicit Cassiodor: ad pfectã laudẽ veritatis ptinet destructio falsitatis. Et licz hęc eadem supra in alio psalmo dicta sint: nũc tamẽ eadem repetit in hoc psalmo ad maiorẽ verecũdiam eorum. Dicit ergo: Simulacra gentiũ/sũt/argentũ & aurũ/in matera: in figura ꝗo siue in forma: sunt/ b Opera manuũ hominũ. Materia quidẽ a natura est: forma ꝗo ab hominib̃ quę magis trahit homines ad vanitatẽ q̃ materia preciosa facta a deo. Unde Esaię xlvj.b. Qui cõfertis aurũ de sacculo & argentũ stathera ponderatis: cõducentes artificem vt faciat deũ. Qd̃ est cõtra pręceptũ domini/Exo.xx.a. Non facies tibi sculptibile nec aliquã similitudinẽ. Et cum gentiles haberẽt simulacra lignea et lapidea & ęrea/multo plura q̃ aurea: tamẽ hęc ponit: vt qui in his erubescit/facilius in alijs erubescat. Deinde ostendit figuram membrorũ carere officijs: vnde nec hominib̃ nec pecoribus possunt cõparari. Dicit ergo/ c Os habent: id est figuram oris: d Et nõ loquent: quod est ꝓprius actus oris humani. e Oculos habent: id est figurã oculorum: f Et non videbũt: qd̃ est ꝓprius actus oculorũ. g Aures habent: id est figurã aurium: h Et non audient: qd̃ est ꝓpri' act' auriũ. Et cũ dicit: nõ loquent/non videbũt/non audiẽt: nõ actus tm̃/sed etiã potẽtia excludit. Deinde ponit causam quare nõ possunt istos actus exercere: quia ille artifex/qui fecit figurã membrorũ/non potuit dare spiritũ qui p illa membra exerceret officia eorũ. Et hoc est. i Nec: q.d. vere nõ possunt loqui: nec enim est spiritus in ore ipsorum/qui moueat ipsum ad loquendũ. Similiter non est in aure nec in oculis: k Similes illis fiant q̃ faciũt ea. Ostensa inutilitate idolorum/p̃dicit cęcitatem idolatrarũ. Et licz imprecari videat: tamẽ prędictio magis est. Unde dicit: Similes illis/ simulacris/ fiant qui faciũt ea/ad colendum. m Et oẽs qui cõfidũt in eis. Qd̃ reuera est: qz sic illa nec videt nec sentiũt exteri': sic illi nec videt nec sentiũt iteri'. Mã si viderẽt aut sentirẽt: vtiq̃ pciperẽt iutilitatẽ eor.

Mystice de cupidis et auaris

a Simulacra gentiũ &c. Mystice/exponit d̃ cupidis et auaris: q̃ aur & argẽtũ: cyphos argẽteos & cupas aureas adorãt vt deos. Uñ et auaricia idolor seruit' appellat: Eph.v.b. Et Osee.viij.a. Argẽtũ suũ & aur suũ fecerũt sibi idola vt interirẽt. Quia vt dr̃ Prouer.xj.d. Qui cõfidit in diuitijs corruet. Item/Osee.ij.b. Argentũ multiplicaui eis & aurum: & ipsi fecerunt baal.i.deum. Nam sicut dicitur/q̃ videre deum est tota merces eius: sic auarus nihil plus habet de diuitijs suis nisi visum. Eccĩs.v.c. Ubi multę opes: et multi qui comedunt eas: et quid ꝓdest possessori nisi q̃ cernit diuitias oculis suis? Hęc sũt idola laban.i.mũdi: q̃ rachel.i.religio furata est: & abscondit sub stramento cameli: Geñ.xxxj.c. Hiere.xvj.d. Mũquid non faciet sibi homo deos: & certe ipsi non sunt dij. Esa. xlj.g. Vana opera eorum: ventus et inane simulacra eorum.

Prelatis nostri tpis q̃ cõparant idolis

Cõpetent' aũt exponit de prelatis nostri temporis: qui idolis siue simulacris comparant: imo idola seu simulacra appellant. Primo: quia vident viuere & non viuũt. Unde Apocl. iij.a. dicit iohãnes cuidã episcopo: Scio opera tua: quia nomen habes q̃ viuas & mortuus es. Secũdo: quia vident esse homines & non sũt. Habent enim speciẽ/non veritatẽ. ij.Timoth.iij.a. Speciem pietatis habẽtes: veritatẽ aũt eius abnegãtes. Tertio: quia idola auro & serico vestiunt: interius autem sunt lutea vel lignea. Daniel.xiiij.b. Ne erres rex: iste enim intrinsecus luteus est et extrinsecus

Al. †Mares habent et nõ oderabuntur habent et non loquent. Manu habent et non operant: pedes habent et non ambulabunt.

Mota sex repręhensibilia i prelatis

a Simulacra &c. Mota seriẽ litterę: & inuenies sex repręhensibilia in prelatis. Primũ est simonia: qd̃ notat cũ dicit: Simulacra gentiũ argentũ & aurum: quasi de auro & de argento fiũt: cũ p simoniã p̃lationẽ acquirũt. Osee.viij.a. Argentũ suum & aurum suũ fecerũt sibi idola vt interirẽt. Et tales non p ostium intrant: sed aliunde ascendũt: et ideo fures sunt & latrones. Job.x.a. Qui non intrat inquit per ostiũ in ouile ouiũ: sed ascendit aliũde/ille fur est & latro. Secũdũ est factura hominũ: quod notat cum dicitur: b Opera manuũ hominũ. q.d. non sunt tales opera dei: sed hominũ. Osee.viij.a. Ipsi regnauerũt & nõ ex me: principes extiterũt & non cognoui.i.non approbaui. De bonis ꝗo prelatis qui canonice intrant/ dicit in Ps. Opera manuũ tuarũ sũt cęli: id est cęlestes prelati. Tertiũ est taciturnitas mala: quod notat cum dicit: c Os habẽt & nõ loquent. Tacent aũt hui/iusmodi p̃lati ꝓpter quattuor. Primũ est mala vita. Eccĩ.xv. c. Non est speciosa laus in ore peccatoris. Gregorius. Iusto dei iudicio fit: vt nõ habeat linguã/qui nõ habet vitã. Secũdum est cupiditas seu recęptio munerum. Deut.xvj.d. Non accipies ꝑsonam nec munera: quia munera excęcant oculos iudicũ & mutant verba iustorum. Eccĩ.xx.d. Exenia et dona excęcant oculos iudicum: et quasi mutus in ore auertit correctiones eorum. Tertium est timiditas. Esaię.x.d. Sicut colliguntur oua quę derelicta sunt: sic vniuersam terram ego congregaui: et non fuit qui moueret pennam et aperiret os et ganniret: id est qui auderet loqui. Ideo dicitur Eccĩ.vij.a. Noli quęrere fieri iudex nisi valeas virtute irrumpere iniquitates: ne forte extimescas faciẽ potentis: & ponas scandalum in agilitate tua. De helia dicit/Eccĩ.xlviij.b. In diebus suis non timuit principem: & potentia nemo vicit illum. Sic & iohãnes libere arguebat herodẽ/dicens: Non licet tibi habere vxorẽ fratris tui: Marci.vj.c. Quartũ est ignorantia. Esaię.lvj.d. Speculatores tui cęci omes/nescierũt vniuersi/canes muti non valentes latrare. Ignorantia ꝗo non solum linguam impedit: imo & manum: vt ignorans nec loqui recte nec operari bñ sciat. Ideo dicit/Zach.xj.d. O pastor & idolum. Et.j. Brachiũ dextrũ eius ariditate siccabit: et oculus eius tenebrescens obscurabit. Quartũ qd̃ repḣensibile est in p̃latis/est defect' sciętię: qd̃ notat cũ dicit. e Oculos habent & nõ videbũt. Osee.iiij.b. Quia tu sciętiã repulisti: repellã a te & ego ne sacerdotio fũgaris mihi. Quintũ ẽ inobedientia: qd̃ notat cũ dr̃: g Aures habẽt & nõ audiẽt. Hiere.vij.f. Nõ audierũt me nec iclinauerũt aures suas. Esa.xlij.c. Surdi audite & cęci intuemini ad videndũ. Et oñdit q̃ sint cęci et surdi/subdẽs: Quis cęc' nisi seru' meus? & q̃s surd' nisi ad quẽ nũcios meos misi? Et.j. Qui videt mlta: nõne custodiet? & q̃ aptas habes aures/nõne audiet? Sextũ repḣensibile est: qz nõ loquũt hmõi p̃lati de spũalib': sed sp de tpalib' vel carnalib': qd̃ notat ibi: i Nec eĩ est spũs in ore ipsor. i. verba spũalia. Job.iij.d. Qui de terra ẽ de terra loquit. Esa. xxix.a. De terra loqris: & de humo audiet eloquiũ tuũ: & erit q̃si phytõis de terra vox tua: & de humo eloquiũ tuũ musitabit. Hiere.x.c. Nõ est spũs i eis: vana sũt: & opus risu dignũ. Sequit: k Siles fiãt illis/in culpa & ĩ pęna. l Qui faciũt ea. i. q̃ tales eligũt p̃latos. Sap.xiiij.a. Per man' qd̃ fit idolũ maledictũ est: & ipsũ/& q̃ fecit illud: ille quidẽ qz opat' ẽ: illud aũt cũ esset fragile/de' cognominat' ẽ. m Et q̃ cõfidũt

Mali p̃lati tacẽt ꝓpter q̃tuor

Ps.101.

* in eis. Esa.xlij.c.

✻ extrinsec⁹ ęreus: et neq̃ comedit aliquẽ do. Quarto: quia ído/la non intendũt/nec cogitant de prosectu suorum: sic nec prę/lati. Unde/Baruch.vj.b. Habẽt in manu gladiũ et securim: id est auctoritatẽ ⁊ potestatẽ iudiciariam: se autẽ a bello ⁊ a la/tronibus non liberãt: multo minus alios. Item deus ordina/uit: Et talis ẽ ordo na/turę/q̃ superiora intẽ/dunt ⁊ puident inferi/oribus: ⁊ non ecõuer/so. Unde de cęlorum beneficio fit generatio et pulchritudo ⁊ ferti/litas omnis ĩ terra/in aqua/in aere: Sic deberet esse in hominib⁹/q̃ p̃lati puiderent ⁊ intenderẽt subiectis. Propter qd̃ dicit/Job.xxxviij.d. Nũ/quid nosti ordinẽ cęli ⁊ pones rationẽ eius in terra? Quia igit superiores cõstituti sunt p̃lati: ⁊ inferioribus nec puident nec intendũt/merito idolis comparant: quib⁹ nihil est simile in na/tura. j. Corinth. viij.a. Scimus/quia nihil est idolũ in mũdo: ⁊ q̃ nullus ẽ de⁹ nisi vnus. Item ꝗm ordinẽ naturę superiora nihil recipiũt ab inferioribus: sed ecõuerso iferiora a superio/bus: Sic p̃lati qui sunt superiores nõ deberẽt a subditis aliq̃d recipere/sed potius eis dare. ij. Corinth. xij.e. Non quęro ve/stra/sed vos: Non enĩ filij debent thesauriçare parẽtibus: sed parẽtes filijs. Item idola prostant. i. pro quęstu stant: sic ⁊ hu iusmodi prælati. Sed aliter: quia idola seu simulacra stant pro quęstu ad opus ecclesiarũ vel pontiũ vel calciatarũ: prælati ꝗo ad opus nepotulorũ vel cõsanguineorũ: vel ad faciendum ex/pensas superfluas. Prętera simulacra non extorquẽt: sed qd̃ sponte dat̃ accipiũt: prælati ꝗo vi extorquent. Unde Mich. iij.b. Hęc dicit domin⁹: sup pphetas qui seducũt populũ meũ qui mordẽt dentibus suis ⁊ p̃dicant pacem: Et si quis nõ de/derit in ore eorũ quippiã/ sanctificant sup eum prælij. Et. j.c. Audite principes dom⁹ iacob et iudices domus israel: qui ab/ominamini iudiciũ ⁊ omnia recta puertitis: qui ędificatis sion in sanguinib⁹ ⁊ hierusalẽ in iniquitate: Principes eius in mu/neribus iudicabant/⁊ sacerdotes eius in mercede docebant: et pphę ei⁹ in pecunia diuinabãt. Sup. eodẽ. a. Audite p̃ncipes iacob ⁊ duces domus israel: Nũquid non vestrũ est scire iudi/ciũ: qui odio habetis bonũ ⁊ diligis malũ: qui violẽter tollitis pelles eorum desup eos: ⁊ carnes eorum desup ossibus eor. j. Timoth. vj.b. Estimãtes quęstũ eẽ pietatẽ: Quia dicũt hoc esse ius eorum. Item idola adorant/⁊ tamẽ iuuare nõ possũt: sic prælatis hic genua incuruant et nullũ iuuant. Sap. xiij.d. Non erubescit loqui cum eo qui sine anima est: et p sanitate infirmũ deprecat: et p vita mortuũ rogat: et in adiutoriũ in/utilẽ inuocat: ⁊ p itinere petit ab eo q̃ ambulare non põt: et de acq̃rẽdo et de opando ⁊ de omniũ rerũ euentu petit ab eo q̃ in omnibus est inutilis.

✻ in eis. Esaię. xlij.c. Confundant cõfusione qui confidũt in sculptili: qui dicũt cõflatili/vos dij nostri. Osee. ix.c. Facti sũt abomĩabiles sicẽ ea q̃ dilexerũt. Sap. xv.b. Digni sũt morte

Ps. 96. q̃ spẽ habẽt in talib⁹/⁊ q̃ faciũt eos/⁊ q̃ colũt. Ps. Cõfũdant oẽs q̃ adorãt sculptilia: et q̃ gl̃iant in simulacris suis. Sequit:

a Domus israel. Tertia ps: vbi post idolorũ destructionẽ/ monet ad laudẽ dei. Primo clericos: ibi: Dom⁹ israel ⁊c. Secũdo p̃latos: ibi: Dom⁹ aarõ ⁊c. Tertio claustrales: ibi: Dom⁹ leui ⁊c. Quarto laicos: ibi: Qui timet⁊ dñm ⁊c. Dicẽ g̃/ a Dom⁹ israel: id ẽ vos clerici q̃ deũ videtis ĩ crea/tur⁊. Ro. j.c. Inuisibilia enĩ ipsi⁹ a creatura ⁊c. Itẽ ĩ scp̃tur⁊. Job. v.f. Scrutami scp̃turas. Itẽ ĩ fide. j. Cor⁊. xiij.d. Uide/

Ps. 33. m⁹ nũc p speculũ ⁊c. Itẽ ꝗtemplatiõe. Ps. Gustate et videte q̃m suauis est dñs. b Benedicite dño/vita et lingua. ꝗ.

Ps. 62. Benedicã dominũ ĩ vita mea. Daniel. iij.f. Benedicat israel dñm. Eccl. xxxix.b. Bñdicite dñm in oib⁹ opib⁹ suis: date noĩ eius magnificentiã. c Domus aaron. i. vos prælati mõ/tes fortitudinis: vel montani. i. fortes ⁊ alti: d Benedici/te domino/lingua ⁊ vita: quia benedictio linguę non sufficit nisi assit ⁊ bñdictio vitę. Eccl. xxxiiij.d. Unus ędificans ⁊ vn⁹ destruẽs: quid pdest illis nisi labor? Unus orans ⁊ vnus ma/ledicẽs/cuius vocem audiet dominus? Daniel. iij.f. Benedi/cite sacerdotes dñi domino. e Domus leui: id est vos claustrales/cõsilia p̃ceptis addentes: f Benedicite do/mino/laudabiliter puersando. j. Paral. xvj.a. Cõstituit da/uid coram arca dñi de leuitis qui ministrarẽt ⁊ recordarent̃ opa/ei⁹ ⁊ glorificarent atq̃ laudarẽt dominũ deũ israel. j. Paral. xv.a. Illicitũ est vt a quo/cũq̃ portetur arca do/mini nisi a leuitis. Ęce/chiel. xl.g. Isti sũt filij sadoch qui accedũt de filijs leui ad dominum vt ministrent ei. g Qui timetis dominũ/filiali timore: h Benedicite domino/vita magis q̃ lingua. Eccl. ij.b. Qui timetis dominũ credite illi. Hiere. iij.a. Benedicẽt eum gentes/ ipsumq̃ laudabũt. Ad hoc autẽ q̃ aliquis digne laudet deũ/duo exigunt̃ p̃cipue: scz humilitas. Unde/Daniel. iij.f. Benedicite sancti ⁊ humiles corde dño. Item puritas. Eccl. xv.c. Non est speciosa laus in ore peccatoris. Item duo p̃cipue excitant ad laudandum deũ. s. aduersitas. Unde/Daniel. iij.e. Tres pueri laudaue/runt in camino ignis. Item bona societas. Unde ⁊ petrus in/ter apostolos laudauit: Tu es inquit christus filius dei viui: Matth. xvj.c. Et saul inter pphetas pphetauit. j. Regl. x. c. Ecõtrario retrahit a laude psperitas. Hiere. v.b. Satura/ui eos ⁊ męchati sunt ⁊c. Item mala societas. Unde ⁊ petr⁹ inter gartiones christũ negauit in domo principis: Matth. xxvj.g. i Benedictus. Propheta inter gradus eccle/się inuitauit ad laudandũ deũ. s. clericos/p̃latos/claustrales/ ⁊ laicos: Et quia pfecti magistri est facere qd̃ alios facere do/cet: Ideo nũc ⁊ ipse facit qd̃ monuit/dicens: Benedict⁹. i. omni laude dignus est/ k Dñs/a quo omnia bona pue/niunt: l Exsion/veniens. i. ex iudęis natus. Job. iiij.c. Salus ex iudęis est. m Qui habitat. i. habitauit: n In hierusalẽ: ad litterã: vbi mlta miracula fecit. Baruch. iij.d. In terris visus est: ⁊ cũ hoib⁹ cõuersat⁹ est. Mich. iiij.c. Et tu turris gregis nebulosa filia sion vsq̃ ad te veniet: et veniet potestas prima regũ filię hierusalẽ. Uel iuxta nominũ inter/pretationes: Sion enim interpretat̃ speculũ vel speculatio: et significat ecclesiã militantẽ: quę nunc videt deum per speculũ in ęnigmate: vt dicit. j. Corinth. xiij.d. Et a longe speculat̃ patriã: vt dicit Heb. xj.c. Hierusalẽ ꝗo interpretat̃ visio pa/cis: ⁊ significat ecclesiã triumphantẽ: vbi manifeste videt̃ do/minus: quę visio facit pacem omnimodã in videte: quia deũ videre est beatitudo hominũ ⁊ angelorum. Job. xvij.a. Hęc est vita ęterna vt cognoscant te solũ deũ verũ ⁊ quem misisti iesum christũ. Dicit ergo/ i Benedictus. i. omni laude psequẽdus: k Domin⁹/trinitas deus/ l Ex sion: id est ab ecclesia militãte/quę modo laudat quę non videt: sed vide/re sperat. m Qui habitat in hierusalẽ: id est in ecclesia triũphante vbi nullus inquietat. Tob. xiiij.b. Relinquẽt gen/tes idola sua ⁊ venient in hierusalẽ ⁊ inhabitabũt eam: ⁊ gau/debũt in ea omnes reges terrę. i. qui bene se rexerũt in terra: adorantes regem israel. Eodem. xiij.d. Anima mea benedic dominũ: qm̃ liberauit hierusalẽ ciuitatẽ suã a cũctis tribula/tiõib⁹ ei⁹ dñs deus noster: Beat⁹ ero si fuerint reliq̃ seminis mei ad videndã claritatem hierusalẽ.

c Onfitemini dño. Expo. Ps. CXXXV.

Iste psalmus totus est de laudib⁹ dei: vbi multa lau/dabilia dicunt̃. Sed maxime hic dei misericordia cõ/mẽdat̃. Unde cum diuersa sint initia versuum: finis vnus est omniũ: quia quicquid hic dicit̃ ad misericordiã dei referr̃: per quã subsistũt omnia opera eius quę hic recitant̃. Quãta autẽ sit virtus huius psalmi/ostẽdit̃. ij. Paral. v.d. vbi legit̃: q̃ cũ filij israel laudãtes dominũ decantassent: Confitemini domi/no quoniã bonus ⁊c. statim impleuit gloria templũ dei. In q̃ ostẽdit̃ q̃ p̃sens sit dei gratia pure cantantibus psalmũ istũ. Titulus autẽ huius psalmi est/ Alleluia. Qd̃ interp̃tat̃ lau/date inuisibilẽ. Intentio monet oẽs ad laudem dei. Modus.